

aikaiset toimenpiteet ja vahvistaa ehdotuksen Merisataman ja Kaivopuiston eteläosan lopulliseksi ja mainitun puiston kaakkoisosan väliaikaiseksi rantaviivaksi, määrätä, että Kaivopuiston lounaisranta oli siirrettävä 7 m koilliseen aikaisemmin vahvistetusta viivasta sekä hyväksyä rautatieraitteiden ja rantaviivan välisen Merisatama-alueen osan järjestelyehdotuksen.

2. Kiinteän omaisuuden hankintaa ja kaupungille kuuluvan sellaisen omaisuuden luovutusta koskevat kysymykset.

Puodinkylän maa-alueiden osto. Koska osakeyhtiö Botby gods aktiebolag oli jättänyt maksamatta sille määrättyt valtion- ja kunnallisverot, oli sen omaisuus ulosmitattu ja myyty pakkohuutokaupalla toukokuun 26 p:nä. Tällöin kiinteistöimiston asiamies kaupunginhallituksen valtuuttamana huusi yhtiön maa-alueet, yhteensä 9.185 ha, kaupungille 180,000 markan hinnasta suorittaen myöskin huutokauppakustannukset, 15,000 markkaa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹⁾ tämän toimenpiteen ja päätti merkitä vuoden 1932 menosääntöön 180,000 markan määrärahan Botby gods aktiebolagilta ostettujen maa-alueiden hinnan suorittamiseksi sekä valtuuttaa kaupunginhallituksen käyttämään tämän rahamäärän ennakolta jo kuluvana vuonna.

Pohj. Esplanaadikadun talon ja tontin n:o 15 osto. Kaupunginvaltuusto hyväksyi²⁾ Helsingin osakepankin tekemän, sen omistamaa kiinteistöä koskevan myyntitarjouksen seuraavin ehdoin:

1) Kauppa käsittää I kaupunginosan korttelissa n:o 31 Pohj. Esplanaadikadun varrella sijaitsevan talon ja tontin n:o 15, ja rakennukset luovutetaan siinä kunnossa, jossa ne ovat, kun tarjous hyväksytään; sitäpaitsi kauppaan sisältyy kaikki kiinteä sisustus sekä kaikki mitä laatua hyvänsä oleva kiinteä kalusto samaten kuin erikoisessa kirjelmässä mainittu irtaimisto.

2) Kauppahinta on 13,500,000 markkaa, ja myyjä takaa, ettei kiinteistöä rasita mikään kiinnitys tai sitä koskeva anomus sekä ettei mikään kiinteistöä taikka jotakin sen osaa koskeva vuokrasopimus ole voimassa luovutuspäivän jälkeen.

3) Kaikki kiinteistöstä vuodelta 1931 suoritettavat verot ja rasitukset maksavat myyjä ja ostaja kumpikin siltä ajalta, jonka kiinteistö on hänelle kuulunut.

4) Kauppahinta maksetaan viimeistään kolmen vuoden kuluttua kauppa-kirjan päiväyksestä, mutta kaupungilla on oikeus aikaisemmin maksaa koko hinta tai osa siitä sekä velvollisuus maksaa kauppasumma heti siinä tapauksessa, että kaupunki aikaisemmin ottaa ulkomaisen obligatiolainan.

5) Maksamattomalle kauppasummalle kaupunki puolivuositain suorittaa 6 %:n koron.

6) Kauppakirja on laadittava viimeistään 14 päivän kuluessa sen jälkeen kun kummankin pankin yhtiökokoukset laillisessa järjestyksessä ovat tehneet päätöksensä suunnitellusta Helsingin Osakepankin ja Liittopankki osakeyhtiön yhtymisestä; kiinteistön luovutus tapahtuu viimeistään kuukauden kuluessa kauppa-kirjan päiväyksestä.

7) Ellei vuoden 1931 aikana tehdä yhtiökokousten päätöksiä pankkien

¹⁾ Kvsto 10 p. kesäk. 8 §. — ²⁾ S:n 11 p. helmik. 33 §. —

yhtymisestä, pankkia sitova tarjous raukeaa kummankaan asianosaisen saamatta oikeutta vaatia siitä korvausta.

Samaten tarjous raukeaa, ellei Helsingin Osakepankin yhtiökokous ole hyväksynyt sitä ennen toukokuun 1:pää 1931.

Tonttien osto pakkohuutokaupalla. Rahatoimikamarin vuonna 1928 myytyä ¹⁾ korttelissa n:o 340 Hämeentien varrella sijaitsevan tontin n:o 37 eläinlääkäri L. Gröndahlille, joka sittemmin oli luovuttanut sen Osakeyhtiö Kantolalle, ostaja oli laiminlyönyt kauppahinnan maksamattomien erien suorittamisen vahvistettuina määräaikoina, minkä johdosta rahatoimikamari toimitti kiinteistön myytäväksi pakkohuutokaupalla kaupungin saatavan suorittamiseksi. Huutokaupassa kamarin oli pakko 2,046 markasta huutaa kyseinen kiinteistö, joka oli kiinnitetty yhteensä 5,000,000 markkaan nousvien saatavain vakuudeksi. Ilmoittaen raastuvanoikeuden sittemmin kuolettaneen kaikki edellä mainitut kiinnitykset rahatoimikamari anoi, että kaupunginvaltuusto hyväksyisi kiinteistön oston, mikä anomus hyväksyttiin ²⁾.

Samasta syystä kiinteistölautakunnan oli ollut pakko pakkohuutokaupalla huutaa XII kaupunginosan korttelissa n:o 359 sijaitsevat Aleksis Kiven kadun tontit n:ot 2 ja 4, jotka vuonna 1928 myytiin ¹⁾ varatuomari M. Olssonille ja jotka tämä sittemmin luovutti Kiinteistöosakeyhtiö Fredriksberginkatu 2:lle. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ tämänkin nousempiteen ja myönsi tonttien huutokauppahinnat, 2,079 markkaa edellisestä ja 2,096 markkaa jälkimmäisestä tontista eli yhteensä 4,175 markkaa, käyttövaroistaan pääluokasta Kiinteä omaisuus.

Samaten pakkohuutokaupalla ja edellä mainitusta syystä oli XII kaupunginosan korttelissa n:o 359 sijaitsevat Aleksis Kiven kadun tontit n:ot 6 ja 8 edellinen 2,099 markan ja jälkimmäinen 2,292 markan hinnasta ostettu kaupungille Kiinteistöosakeyhtiö Fredriksberginkatu 6 nimiseltä yhtiöltä, jolle mainittujen tonttien omistusoikeus oli siirtynyt varatuomari M. Olssonilta ¹⁾. Kauppa hyväksyttiin ⁴⁾ ja sen aiheuttama meno, 4,391 markkaa, määrättiin suoritettavaksi pääluokkaan Kiinteä omaisuus merkityistä valtuuston käyttövaroista.

Kesäkuun 6 p:nä kiinteistötoimiston apulaisasiamies kaupunginhallituksen toimeksiannosta samasta syystä huusi pakkohuutokaupassa Kiinteistöosakeyhtiö Fredriksberginkatu 10 nimisen yhtiön omistaman Aleksis Kiven kadun tontin n:o 10 2,117 markasta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ tämän toimenpiteen ja osoitti edellä mainitun rahamäärän pääluokkaan Kiinteä omaisuus merkityistä käyttövaroistaan.

Eräilä Pukinmäen alueita koskeva tilusvaihto. Rautatiehallitus oli päättänyt, että Pukinmäen pysäkin laiturivaihdetta oli laajennettava ja sille rakennettava tie, minkä päätöksen toteuttaminen kuitenkin edellytti, että Helsingin kaupunki luovutti tähän tarkoitukseen tarvittavan maan vaihtamalla sen valtionrautateiden omistamaan yhtä suureen alueeseen. Tämän johdosta valtuusto päätti ⁶⁾ puolestaan hyväksyä seuraavan tilusvaihtosopimuksen:

1) Helsingin kaupunki luovuttaa valtionrauteille Pukinmäen laiturivaihteen laajentamista ja uudelleenjärjestämistä varten oheelliseen kartta-piirrookseen kirjaimin A₂, A₃ ja A₄ merkityt, yhteensä noin 2,145 m²:n suuruiset alueet, jotka kuuluvat Helsingin kaupungin omistamaan Helsingin maalaiskunnassa sijaitsevaan Pukinmäen tilaan;

¹⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 156. — ²⁾ Kvsto 14 p. tammik. 5 §. — ³⁾ S:n 11 p. helmik. 12 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. helmik. 17 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. elok. 18 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. tammik. 10 §.

2) Valtionrautatiet luovuttavat Helsingin kaupungille edellä mainittujen alueiden vastikkeeksi samaan karttapiirrookseen kirjaimin A₁ merkityn, niinkään noin 2,145 m²:n laajuisen alueen, joka kuuluu valtionrautateille sanotussa kunnassa pakkolunastettuun alueeseen;

3) Helsingin kaupunki luovuttaa 1) kohdassa mainitut alueet valtionrautateille vapaina kaikista rasituksista, joten rautatiehallitus ei ole velvollinen suorittamaan kaupungille tai muille mitään muuta kuin 2) kohdassa mainitun korvauksen, olipa sitten kysymys maasta, vuokraoikeudesta, vahingosta, haitasta tai muusta, vaan kaupunki vastaa tällaisten vaatimusten mahdollisesti aiheuttamista kuluista;

4) Rautatiehallitus on oikeutettu kaupunkia enempää kuulematta erottamaan ja pakkolunastusteitse valtionrautateiden alueeseen yhdistämään saamansa alueet, mitä varten kaupunki antaa jäljennökset niistä asiakirjoista, joihin kaupungin omistusoikeus luovutettuihin alueihin perustuu;

5) Kustannukset kysymyksessä olevien alueiden erottamisesta jaetaan tasan molempien sopimuskumppanien kesken;

6) Kaupunki oikeuttaa rautatiehallituksen lisäksi alueelleen korvauksetta rakentamaan usein mainittuun karttapiirrookseen tarkemmin merkityn tien a—b, jääden tiealueen omistusoikeus edelleenkin kaupungille ja tien vastainen kunnossapito kaupungin toimesta asianmukaisella tavalla aikanaan järjestettäväksi;

7) Tämä sopimus astuu voimaan niin pian kuin Helsingin kaupunginvaltuusto ja valtioneuvosto ovat sen hyväksyneet, minkä jälkeen myöskin alueiden luovutus ja vastaanotto tapahtuu.

Kaupungin rakennustonttien luovutusmuoto. Sosialilautakunta lähetti kaupunginvaltuustolle lausunnon vtn Gröndahlin vuonna 1928 tekemästä esitysehdotuksesta ¹⁾, joka koski vuokrauksen ottamista käytäntöön kaupungin rakennustonttien luovutusmuotona, ja lausui siinä pääkohdittain seuraavaa:

Kysymystä vuokrausjärjestelmän soveltamisesta kaupungin tontteja luovutettaessa oli jo aikaisemmin useita kertoja selvitelty, mutta sitä voitiin tuskin pitää lopullisesti ratkaistuna. Edelleenkin oltiin eri mieliä tämän järjestelmän soveltuvaisuudesta yleiseksi luovutusmuodoksi, eikä lautakunta aikonut tässä yhteydessä tehdä selvää sen eduista ja varjopuolista sellaisina kuin sen puoltajat ja vastustajat ne käsittivät. Jos uusi seikkaperäinen selvitys katsottiin tarpeen vaatimaksi, voitiin sen yhteydessä nämäkin kysymykset ottaa tutkittaviksi. Vuonna 1912 kaupunginvaltuusto oli päättänyt ²⁾, että rahatoimikamarin joka kerta, kun jonkin alueen asemakaavaehdotus lähetettiin valtuustolle, tuli esittää ehdotus siitäkin, oliko sillä sovellettava myynti- vai vuokrausjärjestelmää. Aloitteentekijän esittämä ehdotus tarkoitti kuitenkin, että kaupunki luopuen tästä periaatteellisesta päätöksestä vastedes luovuttaisi uusia tontteja ainoastaan vuokralle. Uuden seikkaperäisen tutkimuksen toimeenpanemisen perustelemiseksi olisi kuitenkin tuotava esiin seikkoja, jotka osoittaisivat vuokrausjärjestelmän yleisen soveltamisen edellytysten olennaisesti muuttuneen vuodesta 1912. Aloitteentekijä ei puolestaan ollut viitannut mihinkään tällaisiin muutoksiin, ja jos kohta sosialilautakunta katsoi puheena olevain edellytysten eräissä suhteissa lisääntyneen, ei tämä muutos kuitenkaan ollut niin huomattava, että se riittäisi peruste-

¹⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 20. — ²⁾ S:n v:n 1912 kert. s. 26.

luksi ehdotetulle kaupungin tonttipolitiikan suunnanmuutokselle. Rahoitumikamari oli aikaisemmin huomauttanut ¹⁾, että lännessä sijaitsevien, tonttien myyntijärjestelmää noudattavien yksityisten alueiden välitön naapuruus teki vuokrausjärjestelmän soveltamisen läntisissä kaupunginosissa mahdolltomaksi, ja kun oli päätettävä ²⁾, millä tavalla Meilahden tontit oli luovutettava, annettiin tälle seikalle ratkaiseva merkitys. Tässä suhteessa ei ollut tapahtunut mitään muutosta.

Myöskin vuokrausjärjestelmän yleisemmän soveltamisen kunnallispoliittiset edellytykset olivat pääkohdittain samat kuin vuonna 1912. Tonttien kuntoonpano kustannettiin kunnan juoksevilla tuloilla, niihin luettuna myyntien tonttien kauppahinnan vuotuismaksut. Vuokrausjärjestelmään siirtymisen seurauksena olisi, että vuokraajain kuolettama, tonttialueen kuntoonsaattamiseen sijoitettu pääoma kertyisi kaupunginkassaan tuntuvasti pitemmän ajan kuluessa kuin siihen asti oli ollut laita, kun kauppahinta oli suoritettu kymmenen vuoden kuluessa. Uuden tonttimaan kuntoonpanokustannukset tulisivat siten vastaavasti rasittamaan kaupungin taloutta ja kävisi ilmeisesti tarpeelliseksi käyttää tähän tarkoitukseen lainavaroja. Tällainen politiikka olisi lautakunnan mielestä oikea, jos vuotuiset vuokratulot riittäisivät vastaamaan korko- ja kuoletusmenoja, mutta toisaalta oli tuskin suotavaa, että kaupungin luoton tarve lähivuosina lisääntyisi. Pelkästään kunnalliselta kannalta katsoen yleinen siirtyminen myyntijärjestelmästä vuokrausjärjestelmään paikkakunnalla, jolla tonttien arvonnousu oli ja aina tuli olemaan niin suuri kuin Helsingissä, tuskin oli tarkoituksenmukaista, niin kauan kuin yksityisen maan n. s. ansiottoman arvonnousun verottaminen ei ollut mahdollista. Oli ilmeistä, että jos kaupunginvaltuusto päättäisi vastedes kokonaan luopua tonttien myynnistä, tämä saisi aikaan yksityisten omistamien tonttien ansiottoman arvonnousun. Sekä kunnallistaloudelliselta että yleiseltä yhteiskunnalliselta kannalta oli suotavaa, että kunnalla oli mahdollisuus ansiottoman arvonnousun verottamiseen, ennenkuin ryhdyttiin aloitteentekijän tarkoittamaan suuntaan tähtääviin toimenpiteisiin. Eräs vuodelta 1908 oleva komiteanmietintö ³⁾, jossa ehdotettiin, että kaupungin tonttipolitiikan uudistamista tarkoittavia toimenpiteitä ei rajoitettaisi vuokrausjärjestelmän käytäntöönottamiseen, vaan että kaupungille varattaisiin oikeus ansiottoman arvonnousun verottamiseen, tuntui lautakunnasta hyvin harkitulta. Niin kauan kuin kunnilla ei ollut tällaista verotusoikeutta, oli niiden kuntain, joiden alueella suuri tonttien arvonnousu oli odotettavissa, viisainta noudattaa varovaisuutta vuokrausjärjestelmän soveltamisessa. Toisaalta tämän järjestelmän yleisemmän soveltamisen edellytykset olivat jonkin verran lisääntyneet. Tässä yhteydessä oli kysymys vuokrausjärjestelmän mahdollisuuksista tarjota tarpeellista varmuutta vuokraajille ja luotonantajille huomion arvoisen. Lautakunta oli puolestaan sitä mieltä, että vuokrausjärjestelmää aikaisemmin haitanneet tähän kuuluvat vaikeudet oli voitettu. Sen jälkeen kun oli ruvettu vuokraamaan tontteja pitemmäksi ajaksi ja laadittu vuokrasopimukset siten, ettei vuokraajan eikä luotonantajan tarvinnut pelätä vuokraoikeuden peruuttamista sopimusajan kestäessä, ei vuokramaalla olevia rakennuksia ollut katsottu heikommiksi luotonkohteiksi kuin omalla maalla sijaitsevia. Vuokrausjärjestelmän hylkäämistä oli usein perusteltu sillä, että rakentava yleisö ei halunnut sijoittaa rakennuksiaan vuokramaalle, ja todennäköistä oli, että rakentajat aina tulivat pitämään ostettua tonttia edullisem-

¹⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 36 v:lta 1912. — ²⁾ Ks. v:n 1925 kert. s. 22. — ³⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 14 v:lta 1908.

pana kuin vuokrattua, jos valintaan tarjottiin tilaisuus. Yhtiömuodon tultua yleiseksi ja laillistetuksi rakennustoiminnassa olivat kuitenkin vuokrausjärjestelmän yleisemmän soveltamisen mahdollisuudet lisääntyneet, koska keinnottelumomentti ja tontin arvonnousu merkitsivät asunto-osakkeen omistajalle vähemmän kuin osakkeen tarjoama asuntoetu.

Sosiaalilautakunta ehdotti edellä esitettyyn viitaten, että vtn Gröndahlin aloite evättäisiin, mutta lausui samalla, ettei se pitänyt kaupungin tonttipolitiikkaa kaikissa suhteissa tyydyttävänä. Sopimatonta oli, varsinkin kaupungin talouden kannalta, että kaupunki ilman korvausta oli ottanut tehtäväkseen katujen ylläpidon niissä kaupunginosissa, joissa vuokrausjärjestelmää sovellettiin. Tämän katujen ylläpidon aiheuttamat kustannukset oli sisällytetty vuotuisiin vuokramaksuihin, jotka sen johdosta usein tuntuivat vuokraajista kohtuuttoman suurilta verrattuina tontin arvoon, mikä taas vaikutti jonkin verran ehkäisevästi vuokratonttien kysyntään, ja sitäpaitsi katujen ylläpitokustannusten tarkka arvioiminen koko vuokra-ajaksi oli mahdotonta, minkä vuoksi kaupunki tämän ajan loppupuolella joutui kärsimään tappiota.

Kaupungin tonttipolitiikan olennaisimmat heikkoudet esiintyivät kuitenkin tonttien myyntitavassa. Nykyaikaisen kaupungin tärkeimpiä tehtäviä oli tonttien hintain vakiinnuttaminen niin alhaiselle tasolle kuin mahdollista ja ennen kaikkea tonttien arvonnousun ja sen yhteiskunnalle vahingollisten seurausten ehkäiseminen. Kaupungin asutuissa osissa sijaitsevien tonttien hintaan vaikuttivat olennaisesti ne hinnat, jotka kaupunki määräsi rakentamattomien kaupunginosain tonttimaalle. Helsingin kaupunki ei kuitenkaan ollut käyttänyt hyväkseen tätä mahdollisuuttaan vaikuttaa hinnanmuodostukseen. Jo tonttien minimihintaa määrättäessä kiinnitettiin suurta huomiota niihin keinotteluhintoihin, joita oli suoritettu myydessä jo rakennetuilla alueilla sijaitsevia yksityisiä tontteja. Kaupungin vaikutusta hinnanmuodostukseen vapailla tonttimarkkinoilla vähensi kuitenkin vielä tuntuvammin se seikka, että kaupunki möi tontit julkisella huutokaupalla enimmäntarjoavalle. Ostajat määräisivät siis tonttien kauppahinnat eikä kaupunki. Tämä epäkohta oli viime aikoina kärjistynyt sen johdosta, että tontteja suurin määrin olivat ostaneet henkilöt, joilla oli ollut aikomuksena muodostaa asunto-osakeyhtiöitä ja sitten myydä osakkeet. Alkuperäisellä ostajalla ei senvuoksi ollut mainittavaa taloudellista etua tontinhinnan alaisuudesta, vaan hän ylitti helposti kaupungin vahvistaman minimihinnan, varsinkin vilkkaan rakennustoiminnan aikoina. Järkiperäinen kunnallinen hinnanmuodostuspolitiikka tällä alalla edellytti, että kaupunki myyntijärjestelmää sovellettaessa tarjosi tontit kiinteihin hintoihin. Sosiaalilautakunnan mielestä oli tätä tarkoittava kaupungin tonttipolitiikan muutos erittäin tärkeä, mutta katsoen siihen, että kaupungin kiinteistöhallinto paraikaa oli perinpohjaisen uudelleenjärjestelyn alaisena, lautakunta ei pitänyt ajankohtaa sopivana kaupungin tonttipolitiikan uudistamista koskevan ehdotuksen esittämiseen, vaan edellytti, että vastainen kiinteistölautakunta aikanaan ottaisi valmisteltavakseen tämänlaatuiset kysymykset.

Esiteltäessä aloitetta ja siitä annettua lausuntoa kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ ainoastaan antaa kaupunginhallitukselle tehtäväksi perinpohjaisesti selvitellä kysymystä kaupungin tonttipolitiikasta ja aikanaan esittää valtuustolle selvityksen tulokset sekä ehdottaa, mihin toimenpiteihin sen johdosta kenties oli ryhdyttävä.

¹⁾ Kvisto 10 p. kesäk. 15 §.

Tontinmyyntiehtojen väliaikainen muuttaminen. Pyrkien kannustamaan rakennusryhteliäisyyttä ja siten torjumaan lisääntyvää työttömyyttä kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että henkilön, joka ennen vuoden 1931 alkua oli ostanut kaupungilta tontin ja rakentanut sen täysin valmiiksi 14 kuukauden kuluessa tonttihuutokaupasta, ilman että rakennustarkastuskonttori oli esittänyt muistutusta rakennusta vastaan, tuli saada takaisin huutokauppatilaisuudessa maksettu erä, 15 % tontin kauppahinnasta.

Alennuksen myöntäminen tontin kauppahinnasta. Kaupunginvaltuusto myöntyi rakennusmestari O. Honkasalon anomukseen saada kaupunginvaltuuston edellä mainitussa päätöksessä vahvistetuihin ehdoin 15 % alennusta jo joulukuun 30 p:nä 1930 kaupungilta ostamansa XIV kaupunginosan korttelissa n:o 463 sijaitsevan Pohj. Hesperiankadun tontin n:o 9 kauppahinnasta ²⁾ sekä osakeyhtiö V. A. P:n samaa tarkoittavaan anomukseen yhtiön lokakuun 28 p:nä 1930 ostaman XIV kaupunginosan korttelissa n:o 463 sijaitsevan Töölöntorinkadun tontin n:o 5 suhteen ³⁾.

Sitävastoin kaupunginvaltuusto epäsi ⁴⁾ Bostadsaktiebolaget Ömsesidigheten nimisen yhtiön anomuksen, että sille myönnettäisiin 15 %:n alennus huhtikuun 16 p:nä 1929 ostamansa XIII kaupunginosassa Mechelininkadun varrella sijaitsevan korttelin n:o 420 tontin n:o 10 kauppahinnasta, jos tontille teetettävä rakennus oli valmiina 14 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin valtuusto oli tehnyt päätöksensä alennuksen myöntämisestä tonttien kauppahinnoista.

Helsingin sokeainyhdistyksen tontti. Valtion ostettua pakkohuutokaupalla Helsingin sokeainyhdistyksen omistaman XI kaupunginosan korttelissa n:o 331 Pengerkadun varrella sijaitsevan tontin n:o 11 ⁵⁾ kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ tiedustelun johdosta ilmoittaa, että tontin maksamatonta kauppahintaa vastaava 177,000 markan suuruinen kaupungin kiinnitetty saatava jatkuvasti sai jäädä maksamatta ehdoin, että valtio otti vastatakseen velasta ja suostui velkasitoumusehtojen muuttamiseen siten, että kaupungin saatava oli irtisanottavissa kolmen kuukauden irtisanomisajoin, mutta erääntyi heti maksettavaksi, jos kiinteistö siirtyi toiselle omistajalle.

Tontin luovuttaminen Helsingin suojeluskuntapiirille. XIV kaupunginosan korttelissa n:o 464 Pohj. Hesperiankadun varrella sijaitseva tontti n:o 15 myytiin Helsingin suojeluskuntapiirille 4,320,000 markan hinnasta ⁷⁾ sekä muuten ehdoin, että kauppahinta sai jäädä korottomaksi lainaksi tonttiin ja sille tuleviin rakennuksiin myönnettävää ensimmäistä kiinnitystä vastaan, mutta erääntyi maksettavaksi, jos kiinteistöä käytettiin muihin kuin suojeluskunnan tarkoituksiin; että tontille tulevat rakennukset suunniteltiin vahvistetun julkisivukaavion mukaisesti; sekä että ne tontin osat, joille kaupunginasemakaavan mukaan ei saanut rakentaa, järjestettiin etupuutarhoiksi.

Maan luovuttaminen tietä varten. Uudenmaan läänin tie- ja vesirakennuspiirin v. t. piiri-insinöörin tiedusteluun, suostuiko kaupunki korvauksetta luovuttamaan valtiolle Vanhankaupungin — Malmin maantien oikaisemista varten tarvittavan, Vantaanjoen itäisen haaran yli rakennettavan maantiesillan itäpuolella sijaitsevan 4,310 m² käsittävän maa-alueen, kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ vastata myöntävästi, edellyttäen kuitenkin, että kaupunki korvaukseksi sai sen maan, joka vapautui, kun tie oikaistiin.

¹⁾ Kvsto 14 p. tammik. 3 §. — ²⁾ S:n 25 p. helmik. 23 §. — ³⁾ S:n 25 p. helmik. 24 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. maalisk. 22 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1925 kert. s. 15. — ⁶⁾ Kvsto 25 p. helmik. 10 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. tammik. 7 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. kesäk. 16 §.